

Vabariigi Valitsuse 16. mai 2020. a korralduse nr 169 „Riigipiiri ületamise ajutine piiramine ja karantiini kehtestamine riigipiiri ületamisel COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 uue puhangu ennetamiseks“ muutmise seletuskiri

1. Sissejuhatus

Vabariigi Valitsus kehtestas 12. märtsi 2020. a korraldusega nr 76 Eestis eriolukorra.

Seoses COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 pandeemilise levikuga maailmas, viiruse Eesti-sisese leviku tuvastamisega ja laienemise suure tõenäosusega ja sellest tingitud massilise nakatumise ohuga piiras Vabariigi Valitsus 15. märtsil 2020. a korraldusega nr 78 ajutiselt Eestisse sisenemise eesmärgil riigipiiri ületamist.

Eriolukorra lahendamiseks kehtestasid Vabariigi Valitsus ja eriolukorra juht erinevad eriolukorra meetmed, mille eesmärk oli tõkestada COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 epideemilist levikut. Vabariigi Valitsuse kehtestatud eriolukord lõppes 17. mail 2020. a.

Eriolukorra lõppedes on endiselt oht viiruse edasiseks levikuks. Selguse huvides tunnistati Vabariigi Valitsuse 15. märtsi 2020. a korraldus nr 78 kehtetuks ning Vabariigi Valitsuse 16. mai 2020. a korraldusega nr 169 „Riigipiiri ületamise ajutine piiramine ja karantiini kehtestamine riigipiiri ületamisel COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 uue puhangu ennetamiseks“ kehtestati kogu regulatsioon tervikuna uuesti, lisades karantiini puudutavad sätted. Korralduse eesmärk on ennetada ja tõkestada COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 levikut.

Käesoleva Vabariigi Valitsuse korraldusega muudetakse Vabariigi Valitsuse 16. mai 2020. a korraldust nr 169 ning sätestatakse täiendavalt tingimused, mille korral ei kohaldata karantiini isikutele, kellel on Eesti kodakondsus, Eesti elamisluba või elamisõigus või kelle alaline elukoht rahvastikuregistri järgi on Eestis. Muudatused on seotud Eesti-Soome vahelise reisimise võimaldamisega ja kolme Balti riigi vahelise kokkuleppe ellurakendamisega.

Korralduse eelnõu on koostanud Riigikantselei ametnikud koostöös Siseministeeriumi ametnikega.

2. Selgitused eelnõu kohta

Eesti Vabariigi põhiseaduse § 34 kohaselt on igaühel, kes viibib seaduslikult Eestis, õigus vabalt liikuda ja elukohta valida. Õigust vabalt liikuda võib seaduses sätestatud juhtudel ja korras piirata teiste inimeste õiguste ja vabaduste kaitseks, riigikaitse huvides, loodusõnnetuse ja katastroofi korral, nakkushaiguse leviku tõkestamiseks, looduskeskkonna kaitseks, alaealise või vaimuhaige järelevalvetuse ärahoidmiseks ja kriminaalasja menetluse tagamiseks. Korraldusega nähakse ette liikumisvabaduse piirangud rahva tervise kaitse eesmärgil nakkushaiguse leviku tõkestamiseks.

Seoses COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 pandeemilise levikuga maailmas ja viiruse Eesti-sisese leviku tuvastamisega ning uue massilise viirusega nakatumise ennetamiseks piiratakse ajutiselt Eestisse sisenemise eesmärgil välispiiri ületamist ja sisepiiril piirikontrolli ajutise taaskehtestamise korral sisepiiri ületamist. Vabariigi Valitsuse 16. mai 2020. a korraldusega nr 169 „Riigipiiri ületamise ajutine piiramine ja karantiini kehtestamine

riigipiiri ületamisel COVID-19 haigust põhjustava koroonaviiruse SARS-CoV-2 uue puhangu ennetamiseks“ sätestati loetelu isikutest, kellel lubatakse riigipiiri ületamisel Eestisse siseneda.

Korraldusega kehtestati riigipiiri ületamisel Eestisse siseneda lubatud isikutele 14-päevane karantiini kohustus ning erandid, millistel juhtudel karantiini ei kohaldata.

Korralduse punkti 15 kohaselt ei pea karantiinis viibima haiguse tunnusteta isikud, kes viibisid välisriigis või saabusid Eestisse korralduse punktides 3–10 nimetatud eesmärkidel (nt isikud, kes on seotud kauba transpordiga). Samuti ei kohaldata karantiini Eestisse saabuvatele isikutele, kellel on Läti Vabariigi või Leedu Vabariigi kodakondsus, elamisluba või elamisõigus või kelle alaline elukoht on rahvastikuregistri järgi Läti Vabariigis või Leedu Vabariigis.

Erand karantiinis viibimise kohustusest nähti ette ka isikule, kes saabub Eestisse Soomest, kellel on Soome Vabariigi kodakondsus, elamisluba või elamisõigus või kelle alaline elukoht on rahvastikuregistri järgi Soome Vabariigis ja kelle reisi eesmärk on töötamine või muude lepinguliste kohustuste täitmine, õppimine vastavalt Soome Vabariigis või Eesti Vabariigis registreeritud õppeasutuses või vältimatu perekondlik põhjus, eelkõige lähisugulasega kohtumine, matused, pulmad ja haigusjuhtumid.

Endiselt ei pea karantiinis viibima isikud, kelle suhtes Politsei- ja Piirivalveamet ei kohalda riigipiiri ületamisel karantiinis viibimise kohustust, ja isikud, kellel ei esine haigusnähte ning kelle riiki lubamine on põhjendatud eritaotluse alusel.

Korralduse punkti 15 täiendatakse kolme isikute rühmaga, kelle suhtes karantiini ei rakendata.

Esmalt lisatakse loetellu alapunkt 4, mille kohaselt ei rakendata karantiini isikute suhtes, kellel on Eesti kodakondsus, Eesti elamisluba või elamisõigus või kelle alaline elukoht rahvastikuregistri järgi on Eestis ning kes saabusid vahetult Läti Vabariigist või Leedu Vabariigist ja on viibinud vahetult enne Eesti Vabariiki saabumist nimetatud riikide ja Eesti Vabariigi territooriumil kokku vähemalt 14 järjestikust päeva. Selliselt on tagatud vaba liikumine Eesti kodanikele ja elanikele kõikides Balti riikides, kui nad on viibinud Balti riikides vastavalt 14 järjestikust päeva. Seeläbi on tagatud, et isik on liikunud keskkonnas, kus on sarnane epidemioloogiline taustsüsteem, ning tema liikumine ei kujuta endast lisaohu võimalikule pandeemia levikule. Oluline on esile tuua, et Eesti kodanik või elanik ei pea suunduma karantiini ainult juhul, kui ta on Eestisse saabunud vahetult Läti Vabariigist või Leedu Vabariigist. Olukordades, kus isik on jõudnud Eestisse läbi Läti Vabariigi või Leedu Vabariigi transiidi korras, on ta endiselt kohustatud jääma karantiini. Sellistes olukordades ei ole tagatud, et isik saabus Eestisse riigist, kus on meiega sarnane epidemioloogiline olukord, ning võimalik viiruse levitamise oht võib olla suurem. Näitena tuleks Eesti kodanik ja elanik, kes saabub Eestisse otse Itaaliast või ka Itaaliast vahemaandumisega Riias, mõlemal juhul suunata karantiini. Isik kasutas Läti Vabariiki sellisel juhul transiidiks ning ta ei olnud enne Eesti Vabariiki saabumist 14 järjestikust päeva kokku Eesti Vabariigis, Läti Vabariigis või Leedu Vabariigis. Samas olukorras, kus Eesti elanik või kodanik lendas näiteks Itaaliast Läti Vabariiki ning viibis seal 14 järjestikust päeva Läti Vabariigis kehtestatud viiruse levikut tõkestavat reeglistikku järgides, saaks ta ilma karantiini kohustuseta siseneda Eesti Vabariiki.

Teiseks lisatakse erandite loetellu alapunkt 5, mille kohaselt ei rakendata karantiini isikute suhtes, kellel on Eesti kodakondsus, Eesti elamisluba või elamisõigus või kelle alaline elukoht rahvastikuregistri järgi on Eestis ning kes saabuvad vahetult Soome Vabariigist ja nende Soomes viibimise eesmärk oli töötamine või muude lepinguliste kohustuste täitmine, õppimine

Soome Vabariigis registreeritud õppeasutuses või vältimatu perekondlik põhjus, eelkõige lähisugulasega kohtumine, matused, pulmad ja haigusjuhtumid. Soome Vabariik on Eesti kodanike ja elanike suhtes kehtestanud samad alused ja erandid riiki lubamiseks. Tulenevalt epidemioloogilistest erinevustest Soome Vabariigi ja Eesti Vabariigi vahel on eesmärgipärane leevendada piiriülest liikumist Soome Vabariigiga kitsendatud ulatuses.

Kolmandaks lisatakse erandite loetellu alapunkt 6, mille kohaselt ei rakendata karantiini isikute suhtes, kellel on Eesti kodakondsus, Eesti elamisluba või elamisõigus või kelle alaline elukoht rahvastikuregistri järgi on Eestis ning kes saabusid vahetult Soome Vabariigist ja kes viibisid vahetult enne Eesti Vabariiki saabumist Soome Vabariigi territooriumil vähemalt 14 järjestikust päeva. Selline isik on kõigi eelduste kohaselt järginud Soome Vabariigis kehtestatud viiruse leviku takistamiseks kehtestatud nõudeid ning oht, et ta Eesti Vabariigis nakkushaigust levitaks, on juba eelneval 14 päeval minimeeritud. Jätakuvalt tuleb karantiini kohaldada isikutele, kes läbivad Soomet transiidi eesmärgil ja kes viibivad Soomes vähem kui 14 järjestikust päeva. Sellisel juhul tuleb isik Eesti Vabariiki riigist, mille epidemioloogiline olukord ei pruugi ühtida Eesti olukorraga, ning seetõttu on isikule karantiini rakendamine põhjendatud.

Korraldust saab vaidlustada esitades haldusmenetluse seaduses ette nähtud korras vaide Vabariigi Valitsusele 30 päeva jooksul arvates päevast, millal korraldusest teada saadi või oleks pidanud teada saama. Samuti saab korraldust vaidlustada esitades halduskohtule kaebuse halduskohtumenetluse seadustikus ette nähtud korras 30 päeva jooksul arvates korralduse teatavaks tegemisest.

3. Korralduse jõustumine

Korraldus jõustub allakirjutamisel.